E KËNDIMIT ÇUNAVET KËNDONJËTOREJA

prej

N. H. F.

BUKURESHT
1886

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

E KENDIMIT ÇUNAVET

KENDOHETOREJA

COHE E DYTE

HREJ

N. H. F.

BKSH

GTYHURE HREJ GOQERISE *„DRITA“*
NDE GTYHECKROHET TE SAJ
ne
BUKURECT
1886

Nde vít te dýte te Ɠoqeríse ǎɛ te plɛqesíse páre te asâj, nde te cílene:

Kryɛsón ǎɛ mbán árkene

ZOTI ANASTAS AVRAMIБ,

Πerkryɛsón

ZOTI KONSTANDIN EFΘIM,

Πlɛqesóŋene

ZOTI VAIT ABDUΛAH
„ JORQ DOKO
„ SΠIRO EFΘIM,
„ VASIL TERΠO,
„ ANБREB BORJA ǎɛ
„ IRAKLI E. DURO

Ɠkroŋesóŋene

ZOTI VASIL KANAɠ
„ JORQ V. GEÇO.

ɛǎɛ́ ɠikóŋene ɲúnene

ZOTI KONSTANDIN NAUMESKO
„ ΛAZAR S. DURO ǎɛ
„ VAИΓEL GEÇO.

BKSH

ΓUHA ϹQIII

Sa eϭt ε búkure ɡuha ϭqip! ε sa eϭt' ε lεhte me te ϭkrúar' ε me te kendúare!

Bϭte ϭume turp, te mos dije Ϭqipetari ɡú. hen' ε ti, ε te mos ε kendoŋ' ε tà ϭkrúaŋe.

Djεmt' ε vέɡel' ε váϭat' ε vógela lípsεte te mesojne ɡúhen' ε tyrε, tà kendojne drεjt, ε tà ϭkrúajne mire.

X' do komp ka ɡúhen' ε vεt. Γuha eϭte, q' i ndan ŋέrezite me kombε. Γiđe ŋέrezite, qe flásine ŋe ɡuhe, jane veλέzere, jane ŋe komp, ŋe fare ε ŋe fis, đε kane ŋe ϭpirt, ŋe ɡak, ŋe zemre, ŋe vεtije ε ŋe zakón đε ŋe memeđê.

Nεriu kur lint, ϭέh mémene, mesón ɡúhen' ε ti nga mema qe kur eϭte ne djεpt, εđέ ϭέh memeđεn' ε kómbin' ε ti.

T'úrtete dúane si mémene đε memeđεne εđέ ɡúhen' ε memeđεut, ε ɡiđe kómbine.

Bϭt' i lik ε i pabεse đε i map' ε i padíture aý, qe le mémene ne mεst t'úđevεt, s' ndεrón

memeðɛne, z'do kómbin' ɛ ti, perçemón gúhen' ɛ memeðéut ɛ te kombit, ɛðé perpíqɛte per te húajt' ɛ per gúherat' ɛ te húajɛt.

Gqipetárete te giðe dúhɛte te dúame ŋeri tjéterine, te kɛmi veλazerine ne mɛst, ɛ te perpíqɛmi per Gqiperine, ðɛ te ndɛrojme gúhene tène ðɛ tà ɓkrúajm' ɛ tà kendojme.

Ha ɓihni, x' gúh' ɛ mire! sa ɓije ka ɛ hijɛ!
Ç' ɛ búkur' ɛ ç' ɛ lire! si gúhe Hɛrendijɛ.

MPMP E MIRP

He meme kiɓ trɛ djɛm, kiɓ ðɛ ŋ' unaze; i nxori djɛmte me fitím ðɛ u ða: Kuɓ te beŋe mê te miren' ɛ púnevɛt, ati do t' i aŋ keté unaze.

Djɛmte vane ne fitím, ðɛ pas dy vjɛt ukðýɛne. Ha me ðoni, u ða mem' ɛ tyrɛ, x' bete, te ɓoh kuɓ punój mê mire ɛ t' i aŋ unázene.

I maði ða: He djal' i vógele kiɓ rene nde lume, ðɛ ɛ ema po perpiqɛj ɛ hiqtɛ léɓerate; une hyra nde lumet ɛðé ɛ nxora djálene.

Fort mire, me paç uráten' i ða plaka.

I dyti ða: iɕtɛ ŋe i várfere fort, un' i ðaɕe nga fitimi im ðɛ i ndiha sa ubê i pásure.

Eðé ti me paç uráten' i ða ɛ ema.

I trɛti ða: Ие ŋɛrí me voði kálen' eðé iku, pas ðjɛte muaj ɛ pɛta ne ŋe qytét, qe líɲentɛ, ðɛ iɕ i semure ne mɛst t' úðevɛt. E mora, i vura ɕeroŋes, ɛ ɕerova, ɛ vɛɕa, i ðaɕe ðɛ trɛ florín ðɛ ɛ dergova ne ɕtepit te ti.

Me paç urátene, biró, i ða plaka, ty do te tà ap unázene, sɛ ti i berɛ mire atî, qe te beri kɛq.

ИЕRPZITP

Иérezite ndáhɛne me fara: jane te barðe, qe ðúhɛne Kafkásaj, eðé ketá jane ɕume n' Así ðɛ pið' Evrópasite po ða; jane te vérðete, qe ðúhɛne Mongole, eðé atá jane Kínasite ɛtj; jane te zɛs, qe ðúhɛne Eðiope, ketá jane n'Afrike, ɛ n' Amɛrike; jane te kuqɛpéɕmite, qe ðúhɛne Maλaíŋ, ðɛ péndɛne n' Australí ɛ pékete. Mɛ piðe keté ndarjɛ ŋérezite jane te piðe ŋe fis, ŋe femije ðɛ bijt' ɛ ŋe memɛ.

Иérezite ndáhɛne ðɛ me ɕume dɛga pas bɛ-

sese; Πo ꝑraꝑe jane ꝑiđe veλέzere ꝑas ɳɛrezise; ꝑiđe ɳérezite bɛsojne Πɛrendine đɛ i fálɛne; ꝑiđe bésete kane ꝑer đɛmél veλazerin' ɛ ɳɛrezine, ɛđé daɞurin' ɛ urtesine; nde ꝑiđe bɛsete i ligu eɞt' i maλekúare, đɛ i miri i urúare, miresija ꝑer ndɛr, ligesija ꝑer turꝑ.

Far' ɛ barđe ndáhɛte me ɞume kombɛ; Kómbɛt' ɛ fárese barđe, qe jane n' Evroꝑ' ɛ n' Amɛrike, jane te qytɛterúare se ꝑiđaɞ; kómbɛt' ɛ saj, qe jane n' Así ɛ n' Afrike, jane ꝑymse te qytɛterúare.

Ηérezit' ɛ fárevɛt te tjɛra jane te ꝑaqytɛterúare, ɛđé ɞume syrɛɞ jane t' égere, sa hane ɳeri tjáterine.

Γiđe ɳérezite jane 1,400,000,000. N' Evroꝑe 320,000,000; n' Así 750,000,000; n' Afrike 200,000,000; n' Amɛrike 90,000,000; n' Australí 40,000,000.

AHMETI

Ne nisít te Mitilínese kiɞtɛ árđure ɳe anije nga Eꝑyꝑta, brenda n' aníjete iɞ ɳe djal' i vógele, q' ɛ đóɞin' Ahmét.

Te zóterit' ɛ aníjese ɕitne pláçkate, qe kí-ɕine prure nga Egypta per te ɕíture, ðɛ mbuɕne anijene mɛ plaçka te tjɛra, qe blɛne ne Mitiline.

Ahmɛti kiɕtɛ dale ne qytét ɛðé po lontɛ mɛ te vépelite; anija hapi pelhúrete ðɛ iku; sɛ Ahmɛtne ɛ pandɛhne, qe flîj brenda n' aníjete; ɛra fryntɛ ɕume, anija mori uðe ɛðé me z' dukɛj.

Kur ɛrði Ahmɛti ne ɕkaλe, s' pa as ɕókete, as aníjene, ðɛ zû ɛ qantɛ mɛ lot ɛ perpiqɛj, sɛ iɕ i huaj ne ðê te huaj. Até kohe Ahmɛtn' ɛ várfere ɛ mori maλi per ɕókete, per mémen' ɛ per átene, ðɛ per memeðɛne; pa mê s' perdeλɛhɛj dot, po ɛ ɕontɛ te qárete ɛdɛrðtɛ lotte si çurke.

Mitruɕi iɕ nga te páret' ɛ Mitilínese ɛ ɕum' i pásure; mɛ te depúare ŋpárjɛn' ɛ Ahmɛtit ðɛ udérð baɕke mɛ te ɕóqɛne ne ɕkaλe, ɛ mori Ahmétn' ɛ i ða:

Mos qaj, biró, sɛ do vije prape anija, ðɛ te dergóŋ une ty me ɕtepí, po taní jake me ɕtepit t' imɛ, sɛ do te te kɛmi si djale, ɛ ɕume te dáɕure.

Ketó i ða ðɛ ɛ múape per dorɛ me ŋ' ane Mitruɕi, me ŋ' ane ɛ ɕóqɛja. Ahmɛti ugezua

ɕume, ðɛ vij mɛ tâ dukɛ dérðure lot, ɛ dukɛ pɛɛretíture mɛ maʎeŋpím nga maʎ' i memeðɛut ɛ i ŋɛrezise.

Mitruɕi mɛ te ɕóqɛne jùbene mem' ɛ ate Ahmɛtit, ɛð' ɛ dɛɕne fort ɕume, sɛ iɕ djal' i urte ɛ i mire; ɛðé Ahmɛti i doj ɕum' ɛ i ŋohu per mem' ɛ ate. Anija mê s' ɛrði ne Mitilíne, po z' vatɛ as n' Egypte, sɛ ɛra ɛ hoði ne Spaŋe ðɛ umbýt mɛ giðe ŋérezit, q' íɕine brenda. Ahmétn' ɛ qan ɛ ema ðɛ i ati n' Egypte, sɛ pandɛhne q' umbyt ð' aý mɛ ɕókete.

Ahmɛti upít ne ɕtepít te Mitruɕit mɛ ɕume te mira ɛ si bir i véteme. Kûpe s' i ðɛu zémrene, ɛ s' i ða fjale te kɛqɛ as Mitruɕi as ɛ ɕóqɛja, po ɛ kíɕine ɕume me pɛkúl, ɛð' ɛ dónine fort ɕume.

Ne dite i ða ate-Mitruɕi: Ahmét o bir, ne kɛ maʎ per memeðê ɛ per ŋɛrezí, te te dergóŋ n' Egypte mɛ ŋe anije, po te m' apç fjálene, qe s' na hapón kûpe, ɛ do na duaɕ si mem' ɛ ate qe na kɛ. Sɛ ti po te m' apç fjálene une te bɛsóŋ, sɛ ɛ di, qe z' geŋén kùpe.

E ɕoq' ɛ Mitruɕit mbuɕi syte lot ðɛ i ða te ɕoqt: Ahmɛti me ka mua meme ðɛ une ɛ kam djálene t'im te véteme, pa z'beŋ dot pa tê.

Ahmɛti u ðа: une s' u hapóŋ kûpe ɛðé s' ndahɛm sa te poŋ nde jɛte juɕ. Ho kam maλ te ɕoh ðɛ ŋe hɛre memeðɛne, sa jam gaλ.

Has pake dit ɛ nisne Ahmɛtne, i ðane ɕume plaçka te vlɛra, kanisqɛ ɕume per t'an' ɛ per t'émene, ðɛ ɛ vune n' ahíjete. Ho kur undane, qan' ɛ dɛrðe lot ɕume te trɛ. Kur ukðýɛne me ɕtepí Mitruɕi mɛ te ɕóqɛne, ɛ gɛne si te ɕkrɛte ðɛ qánine giðeŋê per Ahmɛtne.

Ahmɛti me ŋ' ane ɛ kiɕ zémrene plot hɛlm nga ndarj' ɛ mire-béreset te ti, m' ane tjáter' iɕ i gezúare qe do te ɕihtɛ memeðɛn' ɛ ŋɛrezine; po anija usuaλ ɕume ne dɛt ɛðé vatɛ me ɕume ɕkaλe t' Asis' ɛ t' Evrópese.

Has gaɕte muaj vatɛ n' Egypte. Mɛjtohi sa gas ndjɛu ne zémere Ahmɛti kur pa memeðɛne! ɛ gɛti gaλ mémen' ɛ átene! E po mem' ɛ ti ðɛ i ati, q' ɛ dijne te vdékure, ɛ q' ɛ kíɕine húmbur' aqe te vógele, sa ugezúane kur ɛ pane gaλ ɛðé trim ɛ bûpe! umbúɕ gas ɛ drite zémer' ɛ ɕpirt' i tyrɛ.

Si u trɛgój te ɕkúarat' Ahmɛti s' émes' ɛ tɛt, atá ðane te dy mɛ ŋe zê:

I levdúare qoft' émeri yt, o Zot i maðˇ ɛ i vertɛte! ɛðé mízese ndene gurt i kɛ ðene ŋjese!

Пas ꝑake kohe Ahmɛti mɛ t' ane ɗɛ mɛ anijet te tyrɛ vane n' Italí, andɛ́j ɛrɗe ne Fas; ɗɛ motne tjátere kiɢ qeʎím te vij baɢke mɛ t' é-men' ɛ t' ane ne Mitiline.

Ие dite kíɢine dale ne ꝑer qytɛ́t ꝑer te de-frýɛre. Kur ɢɛh Ahmɛti ɳe ꝑlak, qe ꝑij i mɛj-tuar' ɛ i brɛngósure ɢume.

Ahmɛti ꝑosa ɛ ꝑa, ɗiꝑi:

O Zot i maɗ! Ate Mitruɢi! Eɗɛ́ jùhóɗ me qafe mɛ lot nder sy ꝑlákute.

Пlaku ɛ ꝑerqafój Ahmɛtn' ɛɗɛ́ ugezua ɢume, I at' i Ahmɛtit ɛ ꝑuɗi veʎazeriɢt Mitruɢne, ɗɛ ꝑo íɢine te trɛ ne çudí nga ꝑjɛkj' ɛ ꝑaꝑan-dɛ́hure. Mitruɢi ɗa:

Vínime nga Mitilina ne Krite mɛ ꝑlákene ɗɛ mɛ ça ɢoke, mb' uɗe na ꝑɛne kusare te dɛ-tit ɗɛ na zune, taní me nxuaꝑe ketú, te vɛtɛ me ɢteꝑí, ɛ t'u ɢꝑijɛ ꝑɛse mije floriɳ ne nisít te Máʎtese, ꝑa te mar ꝑlákene ɗɛ ɢókete.

I at' i Ahmɛtit, q' iɢ i ꝑásure, Nuke ꝑɛse mije floríɳ ɗa, ꝑo ɗɛ ɢꝑírtine munt t' aꝑ ꝑer ty. Iákeni, sɛ i kam n'aníjete floriɳte, te hi-ꝑim' ɛ te vɛmi te trɛ ne Maʎte, ɛɗɛ́ t' i ɢꝑe-tojme.

Vane ne Maʎte, ꝑaguane floriɳte, muaꝑe ꝑlá-

ken' εđέ ɞóket' ε εrđe n' Eɒypte. Πlaka uɡezua fort ɞume, kur pa Ahmεtn' εđέ t'ane ε pasdáj mê tέpere kur upóq mε t'emet t' Ahmεtit.

Ndejne ɞume kohe baɞke n' Eɒypte, pasdáj i pruri Ahmεti ne Mitiline.

KOMBETƁ E EVROΠƁSƁ E TƁ ASISƁ

Mê te páret' ε kómbεvεt t' Evrópese jεmi nε Ɑqipetárete, sε Ɑqipetárete jane bijt' ε Πελázɡevεt, te cilete jane te párete, q' εrđe nɡa Asija n' Evropе. Πas Ɑqipetárevεt jane Grέkerite, εđέ Λatinet' ε móçime, te cílete dukε perzjεre mε kómbε te tjεre t' Evrópese, bene Italiánete, Fréŋɡite, Spaŋólete, εtj. Iane đε Γεrmánete ε Ɑqεhte, te cílete ndáhεne me ɞume fare.

T' Asise jane: Πέrsete, Arápete, Híndasite, Kínasite, Túrqite, εtj.

FJALƁ TƁ VLERA

Γiđe ŋέrezite jane ŋe femije, ŋe ɒak, ŋe fare ε ŋe fis; kane ŋe mem' ε ŋe ate.

X' do ŋɛrí dúhɛte tà ɕóheme si veλâ ɛ si mik, ðáé sa te múndime t' i bejme mire ɛ te mos i bejme kûre te keqija.

X' do bɛse, qe te kɛte ŋɛriu lípsɛte t' jà ndɛrojme ɛ te mos kɛmi ne zémere armiqesî per tè ŋga bɛsa, sɛ giðe bésete kane ŋe qeλím ɛ ŋe menyre ðɛ te maðe Zot per Hɛrendî. Bɛsa ðɛ Zot' i vertɛte kane vent zémrene. Zotn' ɛ mað ɛ te vertɛte tà kerkojme ne zémrete tène. Ho te kɛmi zémrene te qerúare, kɛmi vete Hɛrendine.

ÇOQERI E HERÐZISË

He femije ka ŋe ɕtepí, femija ka meme, ate, veλɛzre, motra, úŋgere, ɛmta, kuɕerín, kuɕeriaɛtj.

He ɕtepí mbáhɛte mɛ pune, mɛ bagetí, mɛ bujqesí, mɛ trɛgetí, mɛ mjɛɕterí. Brenda dérese eɕte pun' 'ɛ gravɛt, pun' ɛ búpavɛt eɕte jaɕte ɕtepise mê ɕume.

Hak a ɕume ɕtepí baɕke, sa te ndóðɛne, béŋene ŋe pɕat a katúnt; pɕati a katundi, kur eɕt' i mað ɛ ka trɛk, ðúhɛte paλange; kur eɕte m' i mað, qúhɛte qytéte. Qytɛta ɛ pa-

λanga ndáhɛne ne ngásera, te cílate jáne ca ɕtepí baɕke. Eãé pɕati, a katundi, ndáhɛte ne ngásera kur eɕt' i maď. Qytɛta mɛ pɕáterat, a katundɛt, qe ka per pɛď ɛãé mɛ paλanga, nde paste, ben kuvɛrnarí. Hak a ɕume kuvɛrnarí béŋene mbrɛterí, a giďurãresí.

X' do pɕat ɛ x' do katúnt ka plɛqesine, qe ɕikón giďe púnerate. Ne qytét eɕte kuvɛrnari mɛ trima ɛ mɛ te tjére, punetóre ɛ ɕkroŋes, qe ɕóhene púnerat' ɛ giďe kuvɛrnarise, ɛãé pykátesite, qe ndajne te dréjtene. Qytéta qe pî mberéti, a giďurãresía, ďúhɛte kryɛqytɛte. Uɕetárete rúajne véndine nga arníkete, te liqt' ɛ kusárete i fútine ne burk t' épete ãɛ u héãine hékura nder kembe. X' do ŋerí nde jɛte eɕte ndene bare, te beŋe ŋe fare pune per ŋerezine.

I MJERI

Ďe lines i mjɛre vatɛ ne ŋe ɕtepí te ŋe te pásuri ãɛ kerkój pake buke, dukɛ ãene:

Pɕte dímer' i kɛq, bijɛ debore, femíjen' ɛ kam pa ngrene, pa zjãr ɛ lakuríq! Ah! Zoti

mos jà ɗente ŋɛriut ɡiɗe ç'mban ɛ sa durón! Πákeze buke zoteríŋ, sɛ ɲo ɢúhɛmi! ɲer émerit te Zótit.

Tɛk ɲo ɗoɢ imjɛri ketó fjale mɛ maʎeŋɡimɛ, i zot' i ɢteɲise, i cili iɢtɛ ŋɛrî mɛ zémere te zɛze, doʎi i aɢɲerúare ɗɛ i ra te mjérite mɛ ɢkoɲt ne koke! i mjɛri uhóq mɛ lot nder sy ɛ mɛ zémere te ɲlagósure! Buza i driɗɛj ɗɛ ɡaku i piɗtɛ mi fáqɛt' ɛ lígura ɗɛ mi póbat' ɛ grísura!

Mb' uɗ' ɛ ɡɛti ŋe tjáter' i mjɛre, icili kiɢtɛ ɲake buke ne trájstete, ɗɛ i ɗa: Na ɡýmesen' ɛ kesáj bukɛ, qe kam, ɲa ka Πɛrendija.

Zot' i vertɛte! ɗa i mjɛri, tjáterit' ɗɛ ɡên' ɛ ɢume, ɛ tjáterit i falɛ zémeren' ɛ barɗe!

Kíɢine ɢkuare ɢume vjɛt kur ŋe dite ŋe liɲes trokeʎiti me dɛret te ŋe ɢteɲijɛ, ɛ cila iɢtɛ ɛ búkure ɗɛ ɢum' ɛ maɗɛ ɗɛ ɛ ɲásure.

I zot' i ɢteɲise doʎi, ɗɛ ɲosa ɛ ɲa, i ɗa:

Iake veʎâ, brenda. Πasdáj i ɗipi ɢerbetorit' ɛ i ɗa: nxiri buk' ɛ ɡɛʎe. ɢerbetori ɛ ɲruri búken' ɛ ɡɛ́ʎene, ɗɛ i mjéri ndeŋ ɛ ɲo hantɛ.

I zot' i ɢteɲise i ɗa ɲraɲe ɢerbetórite: hiq ɛ nxír ɲoba te víɢɛte, ɛɗɛ́ buk' ɛ te hoʎa te maɲe mɛ vɛthɛ.

I mjɛri i ða: Zoti te falte gíde te mírate, ðɛ dukɛ pɛɛretíture, zû ɛ qantɛ, ðɛ i ða se riɛ:

Kam qene ɛum' i pásure ŋe hɛre, po jɛta qéneka ɛkaλe, ɛkaλe! sa eɛte kɛq per ŋe ŋerí, q' eɛte psuar' i pásur' ɛ béhɛt' i mjɛre!

I zot' i ɛtepís' i ða:

Mos ɛ prɛ ɛprésene kûpe ŋga Hɛrendija, folɛn' ɛ zogut te várfere ɛ ben Zoti vɛte. Te diɛ púnerat' ɛ nija, qe me kane ŋgare, çuditɛɛ ɛume:

Une kam qene ŋe hɛre fort i mjɛre; kiɛa femije ɛume; ŋga imate z' gɛta gesendi farɛ. Ne dímere, q' iɛtɛ ɛtreŋt' ɛ ket ɛume, mbɛta fort kɛq; uperpoqçe ɛume, po z' gɛta dot noŋe pune, femija po me vdísnine urijɛ, ŋerí s' me húajti, nɛvoja m' ɛpû gɛr tɛ lipesija.

Vajta me ŋe ɛtepí te pásure, qe ɛprɛhŋa te mos dilŋa duarðate. Ho kur ɛoh te zon' ɛ ɛtepise, qe doλi i zɛmerúare ðɛ me ra mɛ ɛkopt ɛ me çau kókene.

Kjo ɛ kɛqɛ me beri ɛume mire: mora kazmen' ɛ míha, zura qɛt' ɛ lerova, ubeɛe ɛerbetór ɛ barí ðɛ druvâr, uperpoqçe, sa vura pake gê ðɛ dukɛ ɛkúare koha ubeɛ' i pásure, si me ɛɛh. Eðé ti mos ɛ prɛ ɛprésene, sɛ ka zot' i vertɛte ðɛ per ty.

I zot' i ɕtepise i ða; ɕih ɕárkene, ɛ cila me ka mbéture per te perméndure até díten' ɛ zɛze, ðɛ mjɛresin' ɛ te mjérite.

I mjɛri ungrít per ŋe hɛrɛ i mahníture ðɛ i ra nder kembe te zotit ɕtepíse dukɛ ðene:

Her émerit te Zotit! une jam aý faqɛ-zíu, qe te godíta ahɛrɛ! andáj Zot' i vertɛte me vû mua ne kémbete tèndɛ ɛ nde mjɛresí, ðɛ ty te lartesój ɛ te ða pide te mírate.

I zot' i ɕtepíse ahɛrɛ ɛ mori vɛɕ, q' iɕ aý, icili ɛ pat godíture ðɛ upɛndua, qe jà ɕty ne syt, dukɛ mos ŋóhure.

Hasdáj ɛ nguɕeλój ɛ i ða:

Do te t' ap pake ðê ɛ ŋe pende qê ðɛ ŋe ɕtepí. Hunó te behɛɕ prape si iɕɛ ŋe hɛre i pásure, sɛ zoti ɛ bɛkón punetope, vɛtem pertɛsi eɕt' i mjɛre.

TË TRE MIQTË E HERIUT

Hɛriu ka trɛ míq nde keté jɛte: pên' ɛ kámjɛne, ŋɛrezin' ɛ te dáɕurite, ðɛ vɛtíjen' e ti.

Hɛríu posa vdɛs, péja ðɛ kamja ɛ lene, ŋɛrezija ðɛ te dáɕurít' ɛ ɕpíɛne per buze vapit.

Bksh

Míku i trɛte, qe vɛtɛ baɕke mɛ ŋɛrine ãɛ s' i ndáhɛte kûpe eɕte vɛtija. Ájó ɛ nxjɛr ne drite, ajó ɛ kʌ̀ɛt n' ɛpesíre.

ΓYQI I ZOTIT

Ие djale kiɕ mbɛ́tur' i vârfere, sɛ t' ane jà kíɕine vrare, ãɛ mem' ɛ ti kiɕtɛ vdékure.

Ие plak' ɛ mjɛre ɛ piti si djálen' ɛ saj, po ã'ajó vdíq, ɛ s' apiti djal' i vârfere, t' i çperblɛntɛ te mírate, q' i beri.

Si upít djali ɛ vune pɕati mburoŋes ne pyʌ̀. Ие dite pa ŋe ãɛ́lpere djali, ãɛ i ndrɛqi púɕkene t' a vristɛ. Ctyri po ãɛ́lpera iku ãɛ s' ugodít, po ne mɛst te pyʌ̀it udepua ŋe ulerim' ɛ maãɛ.

Γiãe bariŋt' ɛ loŋeçáret' ɛãɛ́ druváret' umbloãe tɛk ubê ulerima, atjé vatɛ ãɛ pyʌ̀-mburóŋesi.

Kur ɕóhene ŋe plak, q' iɕ godítur' ɛ kiɕ rene, ãɛ po pɛrpɛlitɛj, mbýture ne gak!

Пyʌ̀-mburóŋesi uvérd, ubê dyʌ̀e, ãɛ i ða mɛ zê te trémbure:

Une te vrava! po mɛ mos dáɕure, vajçe te vrisŋa ãɛ́lprene, ɛ te godita ty! te lutɛm ɕume,

falma keté faj te maɑ̈ ɛ mos me lɛre ne mundímt te vɛtedíjese.

Ketó i ɑ̈a mɛ ɲak te ngrire ɛɑ̈' i ra nder kembe.

Hlaku i ɑ̈a dukɛ vdɛ́kure mɛ zê te dóbete:

Nuke me vravɛ ti, po me vrau ɲyq' i Zotit, sɛ me keté vent pata vrare têtate!

Kɕu ɑ̈a plaku ɑ̈ɛ ydiq. Atá, q' ɛ deguan' u çuditne ɑ̈ɛ ɑ̈ane:

Zot i vertɛte! qoft i levduar' ɛ́meri yt.

MOTI

Ne dit' ɛ ɲe nate bejne ɲezét ɛ katr' ore, ɲ' ore ka ɲaɕteɑ̈jɛte te hoλa, ɲe ɛ hole ka ɲaɕteɑ̈jɛte te grimɛ.

Ctate dite bejne ɲe jave. Ditet' ɛ jávese jane: ɛ djɛla, ɛ hena, ɛ marta, ɛ merkura, ɛ énɲɛja, ɛ prémtɛja, ɛ ɕetuna.

Katre jave bejne ɲe muaj, dymbeɑ̈jɛte muaj bejne ɲe mot. Moti ndáhɛte me katre kohe; vɛre, te kopa, vjɛ́ɕtera, dimre.

Muajt' ɛ vérese jane: marsi, priλi, maji. Te

kópavɛt jane: qerɕori, kopiku, guɕti. Te vjéɕtavɛt jane: vjɛɕt' ɛ pare, ɛ dyta, ã' ɛ trɛta. Te dimrit jane: ɕen-andrɛu, koλozɛgu, ɕkurti.

ПUNETE

X' do ŋɛrí ne keté jɛte punón ŋe pune: Bujku mih, lerón, mbjɛλ, praɕít, kor, ɕin, vjɛl ɛtj. ɛtj. Bariu ruan bagetine, i mjɛl, ben bulmɛtne, qɛd bagetine, ɛtj.. Druvari prɛt drute, qe djégeme, a ben ãeŋgiλe. Trɛgetari ɕɛt ɛ blɛ plaçka, a gê te gaλa, a driãe ɛtj. Mjéɕter' i púnevɛt vógela te dórese pî nde punetorɛt te ti ãɛ i punón. Cerbetori ben ɕerbésene qe ka. Kãísesi ben múrɛt' ɛ ɕtepite. Carónesi prɛt drure ne pyλ ɛãé ben ãoga, trare, brɛza, ɛtj, ɛtj. Gãéndesi gũent drun' ɛ ãógene ɛãé ndrɛq ɕtepite. Kovaçi punón hékurin' ɛ ben sepate, sqɛpár, çɛkán, pluar ɛtj, ɛtj. Qépesi prɛt ɛ qɛp poba. Coλesi ben ɕoλa, ɛtj, ɛtj. Γiãe ketá ɛãé te tjɛre ãúhɛne punetore.

ГILIIBRA

Ие vaɕ' ɛ vógele ɡɛti ŋe ɡilpere, ð' ɛ hoði ketjé. E ema i ða:

Z' berɛ mire, bíje, sɛ ɛ ɕkɛl ŋerí ɛ i hyn ne kémbete, po mos ɛ hið kûpe ketjé ɡilpérene; ɛðé X' do ɡê verɛ ne vent te saj.

A ɛ di i ða mema si eɕte ber' ajó ɡilpere ɛ mɛ sa mundimɛ?

Nuk' ɛ di ða vaɕa.

E ema i ða:

Иɛríu ka míhure ðêne ɕume ðɛλe, ka ɡéture mɛtal' ɛ hékurit te perzjɛre· mɛ ðérera ɛ ka ɕóɕure ðêne, pa ka ngréhure me vɛthɛ fupe dukɛ nxéhure ðêne eɕte tréture ɛðé eɕte kuλúare hékuri, pasdáj ka mape hékurine ɛð' ɛ ka punúare mɛ ɕume djɛrse ɛ mɛ mundimɛ, pa ka ber' até ɡilpere, q' ɛ hɛð ketjɛ ti! Ho ŋeriu s' ɛ beri tà hɛðç poɕte, ɛ beri te qɛpç ɛ t' anerójɕ mɛ tê.

Váɕeza uturperua ðɛ uŋi kókene.

KARTƐ NGA MƐMƐ MƐ TƐ BIPƐ

Nde Korçe me 8 te majit 1885.

Biri im idáɢure!

Te pɛrqafóŋ ɛ te puđ syte mɛ ɢume maƛ.

Qe kur undavɛ nɛɢ ɛ tehú, ɛđɛ́ une đɛ mótrat' ɛ veƛɛ́zerit' ɛ tú ɛ ɢóheme ɢtepine si te ɢkrɛte, đɛ maƛaŋpɛ́hɛmi, sɛ qɛme mesúare baɢke

Na vjɛn ɢume likɢte, qe jɛ mergúare nɛɢ, ɛđɛ́ lark váterse, ɛ jaɢte nga pɛđ' i femijese!

Ah! sa eɢt' ɛ kɛqɛ ndarja! Méndjɛn' ɛ kam tɛk ti, đɛ zémerne cop' ɛ đepimɛ:

Πo ndjɛn đɛ gas te mađ, dukɛ mɛjtúare, qe jɛ mergúare nga ɢtepija ɛ nga nɛ, per te ndɛrúare nɛvɛ đɛ ɢtepine tène ɛ ɡiđe printt' ɛ fárɛn' ɛ fisne. Te derguam' aty' ɛ te vume ne mesoŋetorɛt, te kendóɢ ɛ te mesóɢ, đɛ te behɛɢ i dítur' ɛ i urte.

Mesó, bir i dáɢure, ki kujdɛ́s đɛ ɢendɛne, beju ndɛr mesóŋesɛt, ɢko mire mɛ ɢókete, đɛ perpiqu sa te munç, te behɛɢ i mire se ɡiđaɢ. Kam deɢire te mađɛ, te quhɛm mem' ɛ djali t' urte ɛ te díture.

I lutɛm Zotit te vertɛte, te te falŋe ɢen-

dɛne, te te ɢtoŋe deɢírene nde mesimɛ, ɛ te t' apɛ urtesine, miresine, dɨturine ãɛ ŋɛrezin' ɛ giđe te mírate.

Te perqafóp se riɢ mɛ giđe zemr' ɛ mɛ giđe ɢpirt. Mótrat' ɛ veλéźrite te púđine syte mɛ ɢume maλ.

MEMA JOTE . . . . .

KAFGPTE E BAGETIJA

Γiđe púnerat' ɛ ŋɛriut mbaróhɛne pođua mɛ ndihmet te ɢese ɢaλe:

Kali, muɢka, gomari na ɢpiɛne nɛvɛ ãɛ pláç-kate t' ona tɛk dúame sa jane ɢaλ, pasdáj mɛ lekuret te tyrɛ bejme ɢoλa ɛ giđe ç'mbáđime. Kau lerón ɛ na ben dríđete, lopa, ãija, dɛlja na ápene prape qúmeɢt' ɛ bulmétera ɢume ãɛ miɢ ɛ lekure ɛãé lɛɢ, qe víɢɛmi mɛ tê.

Káfɢet' ɛ bagetija jane ɢóket' ɛ ndíhmesit' ɛ ŋɛriut. Eãé ɢpɛste i ndíhine ŋɛriut si pula ɛtj. q'u hame vɛte. Nga mízate mblɛta na ɛp mjalt' ɛ dyλe. Nga krímbate krimb' i men-dafɢit na ben mendáfɢine, mɛ te cílene bejme mê te búkurat' ɛ póbavɛt.

Mɛ sa te mira ɛ ndɛrój Zoti ŋɛrine!

EKSH

Tà dúame gên' ɛ gaλe, qe na ɛ ða Zoti ndíhmesɛ, ðɛ pon ɛ punón per na.

DRUBE E BUKESE

X' gê lípsɛt' i ðoɕ i ati ŋe djali te vógele per te bere ŋe druð' ɛ búkese.

Djal' i urte jùperŋéq:

Lípsɛte te beŋe gðéndesi parméndene, xŋé-ðene, tɛvlíkete, hostɛni; lípsɛte te lerón' ɛ te lóðɛte kau, te mbjɛλe dríðet' i zoti, t' ape Hɛrendija ɕin' ɛ tà ujitŋe; bujku tà thapŋe, tà korŋe, tà ɕiŋe, tà hɛðe, tà ɕoɕŋe. Hasdaj lípsɛte muλiri tà bluaŋe, sita te sitŋe mjéλine, ŋɛriu tà mbruŋe ɛðé zjari tà pjɛkŋe.

Kuɕ i ngrɛhu gide ketó i ða i ati.

Te ɕúmate ða djali i beri Hɛrendija, te tjérate ŋɛriu, te cilit i fali prape Hɛrendija ment ɛ gyq ðɛ deɕire per pune.

PLAÇKATE E BEUT

Brenda ne ðét gejme mɛtalɛte, sipre sojɛ pémete dríðet' ɛ pémrate ðɛ kuλóten' ɛ káfɕevɛt. Na ɛp ðɛ pambúk, li, kerp ɛtj. per te véɕure.

Bêu ka ɕɛɕɛ, bripɛ, fuɕa, malɛ, ɕkembêɳ, pipa, pyjɛ, dɛtɛ, lumény, kenɛta, pɛλpɛ, lulɛ, bâr, pɛdɛ, drûre, gûre. Do-mɛ-ðene pide ç' i dúhɛne ɳɛriut per te xbavíture ɛtj. ɛtj.

Levdate paste Zoti, q' i beri gatí ɳɛriut pide, ç' i dúhɛte.

TE CIIKUPATE E MENDJESE TE IIEPIUT

Iɛriu ka péture mɛtálɛt' ɛ i ka perdórure, ka bere syrɛɕ pide véglate, q' i dúhɛne, si sqɛpár, çɛkán, sepate, ðike, korde, pluar, ɛtj, ɛtj. Ka xbúture káfɕet' ɛ i ka vene nde pune; ka bere zjape, ka ber' avlemendɛt' ɛ ka ɛndure, ka mbjɛλ' ɛ ka kórure, ɛtj, ɛtj.

Qemoti bluánine mɛ mókera, pasdáj mɛ muλí, qe punón mɛ ɛre, mê pasdáj, ka çpíkure muλine, qe punón mɛ uje. Qemoti kiɕ per drite vɛtem píɕene, pasdáj kandíl' ɛ qirine, mê pasdáj vajn' ɛ gurit, te érese ɛ te ilɛktríkut ðɛ ndritón ɳe qytét te tere.

Iɛrpara mɛ mapɛt te pelhúrese ɕendintɛ dɛne, pasdáj, çpiku vapope, qe çan dɛne, ðɛ úðen' ɛ hékurte, q' i ken si ɛra ne stɛrét.

Ηɛriu çpiku ɛðé baʎone, mɛ te cílene qendrón nd'ɛre si zogu, qe fluturón. Çpiku tilɛgrafne, qe ɕpijɛ fjálete ne çast tɛkdo te jɛte.

Çpiku ɡiðe mjɛɕterite, ɡiðe diturite, ɛðé ɡɛti ɡiðe te pɕéhtat' ɛ ávuʎit t' ujit, ɛ cila luan vapope, qépɛt' ɛ úðese se hékurte, ɛðé ɡiðe mihanite, ne te cilate ben ɡiðe ç' i dúhɛte, ɛtj, ɛtj.

ATA ÐE DJEMTÐ E TI

Ηe at' i mençim kiɕtɛ pɛse djém. Ηer te trɛgúare sa u duhɛj veʎazerija ðɛ miqesija ɛ ɳesija ne mɛst te tyrɛ, mori pɛse ɕufra ðɛ i liði te pɛsa baɕke, pasdáj já ða mê te maðit ðɛ i ða pa ɕih i ðyɛn dot ketó te pɛse ɕúfera per-ɳe-hɛrɛ.

Djal' i mað i mori ðɛ uperpóq t' i ðyɛntɛ, po nuke mundi. Uà ða pasdáj mɛ raðe ðɛ te tjérevɛt, po as ɳeri nuk' i ðɛu dot te baɕkúara.

Ηasdáj i ndau ɕúfrate ðɛ u ða nga ɳe sicilit, ðɛ u ða : ðyéjini. Ahɛrɛ djemt' i ðýene mɛ ɕume te lehte.

Mbi até u ða plaku :

Ë pate taní? Kur íɕine ɕúfrate te baɕkúara, nuk' i ðýɣte dot, kur i perndava uðýɣne çpɛjt. Do-mɛ-ðene sɛ ðɛ ju pot' ini te pɛse te baɕkúare mɛ veλazerí ɛ mɛ daɕurí, s'u ɣɛn kûpe dem, po nde undafɕi ɳe-ŋga-ɳe, mê s' kini fuqí ɛðé jini ne pɛzík.

FJALË TË VLERA

Hɛriut i ða Zoti ɕume te mira, po m' ɛ mir' ɛ piðe te míravɛt eɕte mendja, urtesija ðɛ ɳɛrezija, q' i ða Zot i vertɛte. Hɛriu, q' underua kaqe nga Hɛrendija, dúhɛte te mos dale kûpe jaɕt' úðese s' urtesise, po te jɛte piðeɳé i mir' ɛ i urt' ɛ i ðempçim, ɛðé t' u mergónɛte mapezivɛt ɛ piðe te keqíjavɛt. Hɛriu lípsete te jɛte mire-beres, fjal'-emble, zemrebarðe, i dáɕure, i pademçim, ɕpirt-mire, i ndɛrçim, mire·ɳohes, punetór; ðɛ te kɛte bɛse, meɕire, ɳɛrezí, dituri, ɛ piðe te mírate, qe ndɛrojne ɳɛrine. Hɛriu ðúhɛte ɳɛri, kur eɕte ɳɛri i vertɛte ɛ i mbarúare se piðaɕ.

GENDETI

Sa est' i vlere sendeti! pa sendet neriu este sume fatzî, andáj dúhete vene re sendeti giđené.

Cénet' e dobetija mépene nde vogelí mê sume, p' andáj te vépelite dúane mê tépere sikúare me kujdés, qe te béhene le sendose.

Her te qen' i sendose neriu lípsete te punoqe, âe te kete trupn' e póben' e pláçkene te lare, te ndepúare, te pa feλíqure e te pa pelýrure.

Neriu pon me usqím âe me ere, Usqim' i neriut este buka, misi, bulmeti, vete, uλiqte, vaji âe puste, pasdáj lákerate, pémete, t' émblate.

Neriu te mos pije kûpe i úrete, po te haje sa te ngíqete, nuke sa te frýhete.

Te mbaqe aqe poba ne dimre, sa te mos mberâihme, e aqe ne vere, sa te mos dersiqe.

Era, q' e mer neriu, duke mape fryme lípsete te jet' e qerúare, e te mos jet' e zezíture. Otepija te mos mbaq' e te mos kete lagesire kûpe, eđé te map' ere. pumi te jete nde kohe, âe as i pake as í sume.

Genden' e neriut e pris pangrenja, ndyresija, pertimi e ndenja âe loâj' e tépere.

GHIRTI

Ɲɛriu mɛ ɢpirt pon, si ɗɛ ɡiɗe ɡêt' ɛ ɡaʎa. Gpirti eɢt' i paydɛ́kure ɗɛ ka te beŋe mɛ Zotn' ɛ vertɛte.

Gpirti ka dy punetore: méndjɛne ɗɛ zémrene. Ɲer te pásure ɢpirt te mire, lípsɛte te kɛmi méndijɛne te ndritúare ɗɛ zémrene te qepúare.

Mendja ndritóhɛte mɛ́ mesïme ɛ mɛ diturí, zemra xbukuróhɛte mɛ ŋɛrɛzí, mɛ urtesí, mɛ butesí, mɛ te bere mire ɛ mɛ te qepúare nga ɡiɗe te lígat' ɛ te keqijat' ɛ te paúɗate.

Ɲo te jɛte mendja ɛ ndritúar' ɛ ɛ xɡúare, ɗɛ zemra ɛ qepúare, ɢpirti ɢtóhɛt' ɛ lartesóhɛte ɛɗɛ́ gezóhɛte.

DITURITE

Ɲeriu ɗúhɛte ŋɛrí, kur eɢt' i díture, ŋɛriu i padíture eɢte ɢkop i pagɗéndure. Ɲɛri, per te bere ŋɛri i mbarúare, lípsɛte te kendoŋ' ɛ te mesoŋe mir' ɛ búkure. Eɢte ɢume turp sot ne

keté dite te dituris' ɛ te gytɛterise te jɛte ŋɛriu i padíture. Ho diturite mesóhɛne ne vogelí, andáj te vɛ́gelite dúhɛte te jɛne t' urte ɛ te kɛne deɢire ne mesimɛ, pa te mesojne.

Diturite sot i trɛgojne ŋɛriut giđesìne. Hɛriu nátene ɢɛh ne haŋesírete hénen' ɛ yjte, po kur eɢt' i padíture, s' i di ç' jane; dítene ɢɛh djɛ́Λine, po đɛ até s' ɛ di ç' eɢt' ɛ ku eɢt' ɛ sa eɢte. Ho i díturi, qe ka mesúare qjɛΛɢkróŋene, i mɛr vɛɢ te giđa ató đɛ te tjɛra te cílate s' i ɢɛh farɛ syr' i te padíturit.

Hɛriu i díture di ç' eɢte đɛ́u ɛ ç' ka qene, di ç ka đɛ́u brenda ɛ giđe ç' ka jaɢte. Sɛ eɢte đɛ-trɛgoŋa, ŋbime-pefɛŋa, kafɢe-ɢkroŋa, đɛ-ɢkroŋa ɛtj. ɛtj. qe i đone fáqɛza.

Hɛri-trɛgoŋa, trup-trɛgoŋa, ɢpirt-pefɛŋa na mesojne ŋɛrine ç' eɢte. Istoria na pefén te ɢkuárat' ɛ ŋɛriut. Iane đɛ ɢume diturí te tjɛra, qe ŋdritojn' ɛ xbukurojne méndjɛn' ɛ ŋɛriut.

Dukɛ mesúare ŋga diturite giđesine, kupetojme đɛ Zotn' ɛ vertɛte, q' ɛ beri, ɛ q' eɢte tɛ kjo.

S' eɢte turp, mɛ qéne diturite, ŋɛriu te jɛt' i padítur' ɛ te pij' i mahníture ?

Ɲɛriut, ꝑer te bere ŋɛrí, i dúhɛne, urtesi a, ŋɛrezia, vɛtij' ɛ mire ɛtj.

I URTI ƂE I MAPI

Ɲe ate kiɞ dy djɛma. Ɲeri iɞ fort i urte, pɪj i ꝑafeʎíqure, z' grisɛj, s' ɞahɛj, s' qantɛ ɛ z' bentɛ kûpe mapezí. Mesontɛ diturite ɛđɛ́ deɡontɛ mémen' ɛ áten' ɛđɛ́ mesóŋesine.

Mem' ɛ at' ɛ ti đɛ ŋɛrezija ɛ ɡiđe bota ɛ dónine fort ɞume, sɛ i urti eɞte ɞum' i dáɞure.

Si upít djal' i urte ubê m' i mire đɛ ɞume ꝑunetór ɛ mire-beŋes. Mémen' ɛ áten' i vû ne ꝑrehjɛ ɛđɛ́ ɡiđe ŋɛrezise u bentɛ mire.

Γiđe bota ɛ kíɞine ꝑer te mire đɛ fitój ɛ́mere te mađ ɛ ubê ŋɛrí i çqúare, ɛđɛ́ i ꝑásure.

Lum aý! đoɞ ɡiđe bota.

Tjáteri djale iɞtɛ ɞum' i mape, pij i ndyre, i xváture, ɞahɛj, zihɛj, đoɞ te pɛmɛ, ɛđɛ́ bentɛ ɡiđe mapezite. Z' vij ne mesoŋetórɛte, ɛ s' mesontɛ, ꝑo pij ɛ lontɛ úđevɛt, t' émen' ɛ t' ane s' i deɡontɛ. As mema as ata s' ɛ dónine, as ŋɛrezija, ꝑo ɛ merzítnin' ɛ s' i qásɛɞine ꝑrane.

Si upít, ubê m' i lik sɛ ç' qɛ nde vogelí, zu

ɡiđe te lígat' ɛ te ɲaúđate đɛ ubê i mahnítur' ɛ i merzíture, đɛ i ndyr' ɛ liɲes.

Γiđe bota đoɢtɛ mjɛr' aý!

DAɢURI E ALEKSANDRIT TƁ MAΘ ΠƁR MƁMƁNƁ

Alɛksandr' i Mađ, i cili iɢ ɢqiɲetár ɛ mbrɛt i Maqɛđonise, q' iɢ n' até kohe ŋe coɲ' ɛ ɢqiɲerise, doj ɲas te ɢténavɛt te Filiɲit, i cili iɢtɛ at' i ti, qe kiɢ mbrɛterúare mê ɲare sojɛ, te mir ɡiđe fáqɛn' ɛ đɛ́ut, ɛ te behɛj mbrɛt i ɡiđe kómbɛvɛt.

Alɛksandri, si mundi ɛ mori Eλáđene, q' ɛ kiɢ ne kufít, uhóđ n' Así mɛ bûɲa ɢqiɲetare, đɛ mundí mbrɛtn' ɛ Πɛrsise Darane, ɛđɛ́ zû mbrɛterin ɛ mađɛ te Πɛrsise, ɛ cila kiɢ trémbure ɡiđe bótene.

Mémen' ɛ ti, qe quhɛj Olimbiađe, ɛ kis lene ne Maqɛđoni.

Si ndeŋ ne Front te Πɛrsise Alɛksándr' i Mađ, i ɢkroj nekémbesit, qe kiɢ lene ne Maqɛđoní:

Te me kɛɢ kujdɛ́s mémene, sɛ ɡiđe mbrɛte rija, qe kam sot s' mà vlɛn ŋe lotn' ɛ saj.

ERA БE UJI

Era eɢte pɛđ ɛ pótuʌ̀e đɛut; újerate, qe jane mbi đê̂t, dukɛ nxɛ́hure leɢojn' ávuʌ̀e; nátene, dukɛ ftóhure, bénɛt' uje đê̂ bijɛ mbi đɛ, ɛđɛ́ đúhɛte vɛse. Kur ngrin vɛsa nga te ftóhtete bénɛte bryme.

Kur ngríhɛte ɢum' ávuʌ̀ nga újerat' ɛ đɛut, ɛđɛ́ qendrón nd' ɛre, i đɛmi rê̂. Rê̂te kur mblíđɛne ɢume nxíhɛne, ɛđɛ́ dukɛ ftóhure, bénɛne uje ɛ bíɛne mbi đê̂; atí uji i đɛmi ɢî; kur ngrijne píkat' ɛ ɢiut, béhɛne brɛ́ɢer' a dbore.

Kur ɢtrengóhɛne rê̂te, pɛrzjɛ́hɛne te dy fuqit' ɛ ilɛktrikut, qe jane te ndara, đɛ nga pɛrpjɛkj' ɛ tyrɛ dɛl flak' ɛ kerceʌ̀ime; flákese, qe dɛl, i đɛmí vɛtetime, kerceʌ̀ímes' i đɛmi ɢemím. Kur eɢt' ɛ mađɛ ɢume vɛtetima biɛ pɛrđê̂ ɛ ben ɢume dem; asàj i đɛmi pufê̂. Rê̂te nga noŋe hɛre úŋɛn' ɛ i aferóhɛne đɛut, ahɛrɛ u đɛmí mjɛ́rguʌ̀e.

Ujerat' ɛ ɢiut ɛ te dbórese i pí đɛu, pa dálene burimɛ đɛ rekɛ́ ɛ pepéŋ, đɛ syrɛɢ bénɛne lumeŋte, ɛđɛ́ dɛ́rđɛne ne dɛt.

KALORƁSI

Qendrua i kiɞ híƿure kalit ɗɛ kiɞtɛ maƿ' uɗe.

Koha uƿríɞ ƿer ŋe hɛrɛ, ɗɛ rête ubene stɛpe te zɛza, ɛɗé nisne vɛtetímat' ɛ ƿemímɛte.

Πas ƿake zuri ɞî imaɗ, ɛ bij mɛ ɞume ƿembím, ɗɛ pekɛt' ɛ ƿepeŋt' ɛrɗe, ɛ ɗêu ubê kenɛte.

Qendrua uqúƛ ɛ ubê toƿile, ɛɗé ɗa: oh! sot qe doƛa une ƿer uɗe ƿɛti kóhene ɞiu te bjɛre!

Πo kur ɞtjɛ syte ƿerƿara ɞɛh dy armike qe jà kíɞine zen' úɗene, ɛ pínine mɛ ƿuɞka nder duar! Πosa i ƿa, atá jà ɞkrɛƿne te dy me ŋe hɛre! ƿo as ŋerit s' i mori ƿuɞka, sɛ agzótesi u iɞ lágure.

Qendrua ɞƿetój ɗɛ i ra kalit ɛ iku ne ƿer mɛst te tyrɛ.

Πa si umergua, ɗa:

Zot ivertɛte! uqaɞe nga ɞîu! ƿo te mos u kiɞ lágure ɞiu ƿúɞkate, do me kíɞine vrare!

DIEΛI, БEU, HƁИA, Etj.

Díɛƛi eɞte ŋ' yƛ si ƿiɗ' yjte ƿa númure ɛ ƿa te sósure te haƿesírese ƿa an' ɛ ƿa funt.

Díɛʎi eɢt' yʎ i zjarte. Dêu eɢte ŋe druɖɛ nga díɛʎi, zjap' ɛ ka nde zemre, per sipre eɢte gujata, ɖɛ nde tê jane mɛtálɛte, ɖɛ mbí tê mbímerat' ɛ káfɢete, ɛɖɛ́ uji ɛ ɛra.

Hena s' ka as uj' as ɛre, sɛ jà ka pembýɛre ɖɛ́u, andáj s' ka as ɢî, as mbímera, as ɡê te ɡaʎe. Hena nuke ka as zjar brenda, sɛ, mɛ qen' ɛ ɖate, i ka plásure ráɖazi gujata, ɖɛ zjari i eɢte ɢúare.

Бêu te mos kiɢ zjar nde zemre, uje sipre, ɛre mi tê, dríten' ɛ díɛʎit ɛɖɛ́ te nxɛhtet' ɛ ti, dot' iɢ i ɖate si ɖɛ hena.

Díɛʎi eɢte ŋ' yʎ mɛses, i cili ka ɢum' yj potuʎohes, q' i vine pɛɖ, i trɛti nga potuʎóhesit' ɛ díɛʎit eɢte ɖɛ́u.

Бɛ́u eɢte pumbuʎak si xol, ɛ kɖɛ́hɛte si miɢi nde hɛʎ ɡiɖeŋé, ɖɛ ŋe kɖyɛrjɛ mbaróhɛte me ŋezɛ́t ɛ katr' ore, ɛɖɛ́ sindekúr kɖɛ́hɛte, ŋ' an' ɛ ɢɛh driten' ɛ díɛʎit, tjátera s' ɛ ɢɛh: andáj bénɛte dita ɖɛ nata, sɛ ana, q' ɛ ɢɛh ka drite, ajó, qe s'ɛ ɢɛh, ka nate, papó çkembɛ́hɛne mɛ raɖe dita ɖɛ nata mbi faqɛt te ɖɛ́ut.

Бêu, dukɛ kɖýɛre mbe vɛthɛ, sí ɖame, i vjɛn ɖɛ pɛɖ díɛʎit, pɛ́ɖ' ɛ díɛʎit ɛ mbarón me trɛqint ɛ ɡaɢteɖjɛ́t' ɛ pɛse dit' ɛ qaɢt' ore, domɛ ɖene nde ŋe mot.

Dukɛ potuλúare pɛ̈ díɛλit ɑ̈ɛ̂u, i vɛtɛ hɛre drɛjt ɛ hɛre brínazi, andaj hér' ɛɕte ftohte ɛ hɛre nxɛhte. Ha nqa kjo vjɛn koh' ɛ dímerit, ɛ vérese, ɛ te kópavɛt ɑ̈ɛ ɛ vjéɕtavɛt.

Dɛ̂u ɛɕte 3,500,000 fɛrsahe lark nga díɛλi, ɑ̈ɛ díɛλí ɛɕte 1,400,700 hɛre mɛ̂ i maɑ̈ nga ɑ̈ɛ̂u.

Hena i vjɛn pɛ̈ ɑ̈ɛ̂ut, si i vjɛn ɑ̈ɛ̂u díɛλit, pɛ̈i, qe ben hena pótuλe ɑ̈ɛ̂ut mbaróhɛte me 27 ½ dite, Hena dritene, q' i ɕóheme ɛ mɛr nga díɛλi; kur ɛɕte ne mɛɕt te díɛλit ɛ te ɑ̈ɛ̂ut, dukɛ árɑ̈ure potuλe, dríten' ɛ ka drɛjt díɛλit, ɑ̈ɛ ánen' ɛ épet' e ka nga ɑ̈ɛ̂u, kur ɛɕte me briɲe, i ɕóheme ɲe cope nga an' ɛ ndriture, kur vjɛn kundrɛ́jt díɛλit ɛ ɑ̈ɛ̂ut ɛ ka ne mɛɕt ɑ̈' i ɕóheme ɡiɑ̈e dritene.

Kur vjɛn hena fiλ ne mɛɕt te ɑ̈ɛ̂ut ɛ te díɛλit na zê dríten' ɛ díɛλit, pa ɑ̈ɛmi uzû díɛλi. Kur vjɛn ɑ̈ɛ̂u prape fiλ ne mɛst te díɛλít ɛ te hénese, i zê drítene hénese, q' i vjɛn nga díɛλi, ɛɑ̈é ɑ̈ɛmi uzû hena.

Ɑóket' ɛ ɑ̈ɛut q' i vine pɛ̈ díɛλit jane :

Kroni, Aferdita, Mari, Merkuri, Zoti, Ɑetuni, Nɛftoni.

Dúkɛte sɛ ketá yj ɛɑ̈é ɑ̈ɛ̂u ɛ hena kane

qene ŋe hɛre baɛke mɛ djɛ́ʌine, pasdáj jane kepúture sojɛ ɛðɛ́ i vine pɛð.

Vɛç ketyrɛ ŋiðe yjte, qe ɛóheme ne hapesiret jane mésesɛ ɛðɛ́ kane potuʌóhesit' ɛ tyrɛ.

Nga ŋe hɛre ngríhɛne ɛpirta nga ðɛ̂u nde ɛre, ɛ duke perzjɛre ŋera mɛ tjátrene ndízɛne, pa na dúkɛne si yj, tɛk s' jan' yj, sɛ yjte jane ɛume te mbeðéŋ ɛðɛ́ nuke bíɛne, po na dúkɛne te vépele, sɛ jane ɛume lark.

VAGE E URTE

Cɛga iɛtɛ ŋe vaɛ' ɛ vógele, po ɛum' ɛ urte. Mem' ɛ saj ɛ doj fort ðɛ ɛ kiɛ te véteme.

He dite i ða s' émese:

Meme! mbrémanɛt te ɛoh qe drítat' i ndɛs vɛte ne ɛtepí. Ho giðe keté drite, qe ɛóheme dítene, ɛ i ðɛmi díɛʌe ɛð' até qe dúkɛte náten' ɛ i ðɛmi hene, ɛðɛ́ gið' yjte, qe ndrijne ne qiɛj, kuɛ i ndɛs?

E éma i ða:

Zot' i mað ɛ i vertɛte! Zot' i giðe jétese! qe krɛu giðesine, ɛ cila s' ka funt ɛ ane!

Zot' i vertɛte beri djɛ́ʌine q' ɛp drit' ɛ ben

dítene! i ɛp ðêut ngrohtesí, pa lulezón ɛ mblɛrón!

Zoti beri ðɛ yjt' ɛ tjɛre, te cílete jane, si ðɛ díɛλi, te mbeðéɳ ɛ te zjarte ɛðé s' kane te sósure yjte psɛ s' i ɕóheme ditene, i ða vaɕa.

DíɛλI eɕte m' i áfere ng' atá, pa drit' ɛ ti s' na lɛ t' i ɕóheme, i ða ɛ éma.

Eðé díɛλi ɛðé pið' yjte jane piðeɳé ne ha pesíret te paane, po kur i kðɛn fáqɛne tjátere ðêu díɛλit na jéseme ne t' épete, ðɛ n' ɛpesírete ɕóheme yjt' ɛ large.

Zot' i vertɛte beri piðesine, ðɛ piðésija eɕte piðeɳé ne pun' ɛ ne leçitjɛ.

Dêu eɕte si ɳe ðeɳpíλ i mbulúare ne mést te piðesise paane! po sa perra ka nxjɛpe ðêu!

Ngadó ɕikojme, ɕóheme maðerine, urtesine, miresine, pýqine ɛðé fytýren' ɛ Zotit te vertɛte! ɛðé ne kenget te zogut, ɛðé ne ɛret te lúlɛse ɳóheme miresin' ɛ tija ɛ i ɕóheme urtesine!

Ho mê tépere tɛ ɳɛriu ɛ ɕóheme Zotn' ɛ vertɛte!

Si pi ɛr' ɛ mire ne burbuqɛt te trendafilit, aɕtû ðɛ Zot' i vertɛtɛ ne zemret te barðe, ne ɕpirtit te mire, ne vɛtijet te búkure, ɛ te pa-

fajmɛ, ɛ kudó, qe mbrɛterón, miresija, urtesija ɛđɛ́ ŋɛrezija.

Dukɛ đene ketó ɛ ema váɢese urte, ɛ ɲuđi, ɲa i đa ɲraɲe:

Kendó ɛ mesó te març vɛɢ ɲiđesine ɛđɛ́ Ɲɛrendine.

Ki zémrene te mire, siƛu nde bote mɛ ŋɛrezí, bej te mirene kujtdó ɛ tɛkdó, ki vɛtije te ɲelqýɛre.

Ki ɢɲirt te xbukurúar' ɛ te ɲafajm.

Ahɛrɛ Zot' i mađ ɛ i vertɛte eɢte ndaj tɛjɛ.

ƓQIIƁRIJA

Ɠqiɲerija eɢte n' Evroɲe. Ka ɲɛđ sojɛ Mal' ɛ zi, Bósŋene, Serbine, Buƛgarine, Ɵrákene Eƛáđene ɛđɛ́ dɛtn' ɛ Ađriatikut. Ɲertéj dɛne ka Italine, đɛ áfere ka nisín' ɛ Korfuzit.

Málɛt' ɛ Ɠqiɲerise jane: Ɠarku, Kaçaniku Mali-ɲlak, Tomoɲi, Ƃembɛli, Trɛbɛɢina, Çajuɲi, Çkerfica ɛtj. ɛtj.

Luméŋt' ɛ Ɠqiɲerise jane: Vijosa đɛ Dɛvoƛi, qe ɢkojne ne Myzɛqɛ́; Drini đɛ Bujana, qe ɢkójn' áfere Ɠkódrese; Varđari, qe bijɛ nɛ Maqeđoní ɛtj. ɛtj.

Kenɛta jane ne Gqiperí: ɛ Ohrise, ɛ Gkódrese, ɛ Janínese ɛtj. ɛtj.

Gqiperija ka fuɕa te gɛra, malɛ te larte, pyjɛ te vésure, bagetí te ɕuma, ãɛ pake bujqesí ɛ mjɛɕterí.

QYTETE TE GQIIIBRISE

Qytɛtɛ te Gqiperise jane:

Dúpesi, Kroja, Gkodra, Hizrɛni, Iakova, Ipɛku, Hriɕtina, Luma, Tɛtova, Ysqypi, Herlɛpi, Dibra, Mati, Tirana, Kavaja, Hɛqini, Elbasani, Ohrija, Starova, Manastiri, Hurupiɕti, Bilíɕti, Kosturi, Feʎerina, Korça, Hɛrsɛka, Hermɛti, Bɛrati, Luɕɳa Fjɛri, Vlora, Tinokastra, Tɛpɛlɛna, Libohova, Dɛlvina, Voɕtina, Konica, Lɛskoviku, Mɛcova, Ianina, Filati, Margeʎeçi, Haramidia, Harga, Hrɛvɛza ɛtj.

GQIIIBTARBTE

Gqipetárete jane mê te páret' ɛ giñe Kómbɛvɛt t' Evrópese. Nuke kane qene kûpe Gqi-

petárete as Eline, as Aatine, as Gqeh. Po kane qene giđeqé đe dote jene per jete Gqipetare. Gege đe Toske, Myslimane, Te Kristere, Orđođokse, Katolike, Synín, Bektaśín, giđe jane në: jane vetem Gqipetare. Besojne giđe ne Herendí; Kemi ne gak, ne guhe; jemi veÀézere, bijt' e ne meme; kemi ne zakón e ne vetije, đe ne zémer' e ne śpirt: Jemi giđe djemt' e memeđêut, bijt' e Gqiperise.

ISTORI E GQIIIPRISE BE E GQIIIPTARBVET

Gqiperija qemoti ka qene śum' e mađe, po pasdáj jane perháпure Elínete, đe jan' aferúare Gqehte, pa eśte nguśtúare Gqiperija.

Gqiperija ne kóherat te vjétera qeverisej here me pleqesí, here me mbreterí. Mbreterit' e śqiperise śume here ndáheśine me trí: te Maqeđonise, te Toskerise, đe te Gegerise.

Nga mbréterit' e Maqeđonise mê me émer' eśte Aleksándr' i Mađ, qe ka mbreterúare mi giđ' aferó faqet te đêut, qe dihej aherе. Nga mbréterit' e Toskerise ka qene Hipua i Mađ,

mɛ ɢum' ɛ́mere qe ka múndure Rómasite. Nga mbrɛ́terit' ɛ Gɛgerise mê mɛ ɛ́mer' eɢte mbrɛterɛɢa Tɛfta ɗɛ Γɛ́nçoja, qe kane leftúare buperíɢt mɛ Rómasite.

Rómasite kur múape ɡiɗe poɗua fáqɛn' ɛ ɗêut, múape ɗɛ Cqiperine pas ɢume luftaɢ te perɡáketa Πɛrsɛu iɢ mbrɛt ne Maqɛɗoní, ɗɛ ne Gɛgerí iɢ Γɛ́nçua, ɗɛ Toskerija qɛvɛpisɛj mɛ plɛqesíreŕa, kur i rane Rómasite Cqiperise. Cqiperáret' ubaɢkúan' ɛ leftúane si bûpa ɛ trima, q' íɢine.

Rómasite ɡiɗe bóten' ɛ vune nene úrɗere, vɛç Cqiperárete s' hyne kûpe, po mbajtne lirin' ɛ tyrɛ.

Mbrɛterin' ɛ Turqise me ɢume nga ɡiɗe bota mbrɛ́terit' ɛ Cqiperise ɛ leftúane, ɛɗɛ́ mê ɢume nga ɡiɗe Skɛndɛr-Bɛgu, q' iɢ mbrɛt i Krójese.

Skɛndɛr-Bɛgu leftój ɢume hɛr' ɛ ɢume kohe mɛ Suʎtán Muratn' ɛ mɛ Suʎtán Mɛhmɛtne, ɗɛ s' umúnt kûpe. Πo pas vdɛ́kjɛse Skɛndɛr-Bɛgut hyri Cqiperija nene mbrɛterin' ɛ Turqise.

Cqiperárete mɛ mbrɛterin' ɛ Turqise ɢkúane mire, ɛɗɛ́ ɢume bûpa Cqiperare uɡentne nder púnerat te mbrɛteríse.

Qqipetárete veλazerin' ε miqesine ne mεst te tyrε, ðε daɕurin' ε ðémbjεn' ε memeðέut s' ε hapúan' ε s' ε mergúane kûpe.

FJALË TË VLERA

Duaj memeðén' ε perpiqu per tê tεkdó te jεɕ. Duaj kómbine tènt mê ɕume sε giðe bótene. Ndεró memeðéne ðε kómbine tènt εðé gúhene tèndε. Γið' atá, qe jane nga kombi yt, ε flásene gúhene tèndε, jane veλázerit' ε tû. Mos perçmó kómbine' tènt ε gúhene tèndε, sε ɕan véthene. M' i dáɕure sε kombi, m' i ðémpɕure sε memeðέu, m' ε émbele sε guh' ε tî s' ka gê tjátere per ηerine.

ΘEMISTOKLIU

Mbrεterí' ε Hεrsise ne kóherat te vjétera iɕtε ɕum' ε maðε. Nga Asija Hérsete dojne te híðεɕin' εðé n' Evrope. Mizerí uɕterijε udérû nga Hεrsija mbi Eλáðen' ε vjétere. Γið' utemεrúan' ε dεɕne t' épεɕine, po Θεmistokliu s' u-

BKSH

trémp ãɛ dɛɕ mê mire vdékjɛne, sɛ robenine.

Θɛmistokliu i bindi Aãiɳotte ãɛ mɛ te pake ɳɛres doλi kundréjt uɕterise pa te sósure se Πɛrsise per vdɛkjɛ ɛ pa ɕprɛse. Πo i mundi Πérsete ne dɛt, ndónesɛ íɕine te ɕume, ɛ ɕpetój memeãêne ɛãé kómbin' ɛ ti nga xpɛã' ɛ roberise.

Komb' i ti jà hapój te mírene Θɛmistokliut, ãɛ nga nakari ãane piã' Aãiɳotte ɕorte pas zakonit, qe kíɕine, ãɛ ɛ debúane Θɛmistokline prɛj memeãêut, q' ɛ ɕpetój nga roberija!

Θɛmistokliu vatɛ nɛ mbrɛt' i Πɛrsise, q' iɕ armiku i ti. Mbrɛti ɛ príti ã' ɛ mbajti mir' ɛ mɛ ndɛr. Πo mê pasdaj beri se riɕ gati uɕterí te maãɛ per n' Eλaãe, ɛãé te pare vû Θɛmistokline.

Θɛmistokliu, ndónesɛ qɛ i debúare pɛj memeãêut, s' kiɕ mpɕúar' ɛ s' kiɕ héqure dore nga daɕuri' ɛ kombit ɛã' ɛ memeãêut. Πer te mos bere até te maãɛ te kɛqɛ, ɛ per te mos sjɛλe dem memeãêut te ti, piu hélmin' até nate, ãɛ me te néserɛt ne meɳɡés ɛ ɡene te vdékure.

SKENDER-BEGU

Skendɛr-Bɛgu iɕtɛ mbrɛt i Ɑqiperise, kiɕ kryɛqytɛte Krójene. Skendɛr-Bɛgu ka qene ŋɛrí i maɗ ɕume se giɗaɕ, ɛɗé ka émere te maɗ n' istorít.

Ne mbrɛt i huaj i kiɕ ɕkrúare Skendɛr-Bɛgut ŋe hɛre ne karte ca fjale kunder Ɑqipetárevɛt·

Skendɛr-Bɛgu jùnɛrgíq:

Atá Ɑqipetárete, qe s' te ŋelqɛjne tŷ, jane bijt' ɛ Alɛksandrit te maɗ, qe ka vene giɗe bótene nen' úrɗere, ɛ te Hírose, qe ka temɛpúare Románete ɗɛ ɕume te tjɛre. Ɑqipetárete jane bûpa mɛ émere, qe kane múndure giɗeŋé ɛ s' jane múndure kûpe.

ARISTOTELI

Sokrati iɕtɛ m' i maɗ i foλosófevɛt te vjétere. Ho ɗóɕtɛ giɗeŋé, ŋe di, qe gê z' di. Hλatoni kiɕ mesúare nga Sokrati. Aristotɛli mesój nga Hλatoni. Sokrati ɗɛ Hλatoni íɕin' Eline, Ari-

stotɛli iɕ Maqɛđonas nga qytɛti, qe đuɛj Stagire.

Aristotɛli iɕtɛ mesoɳes' i Alɛksandrit te mađ. Alɛksandri ubê imađ mɛ mesimɛte, q'i đa Aristotɛli.

Stagíren' ɛ pat príɕure Filipi, i at' i Alɛksandrit te mađ. Kur ubê Alɛksandri mbrɛt pas vdékjɛse tɛt, ɛ pýɛti mesóɳesin' ɛ ti Aristotɛle: Ç' pê kerkón mɛjɛ per pîđe te mírate, qe me mesovɛ, ndónesɛ s' t' i çperblén dot kûpe.

Aristotɛli i đa:

Z' dua pê tjátere, vɛç dua t' apç úrđere, ɛ te béhɛte se riɕ qytɛt' ɛ Stagírese, q' ɛ priɕi ytate, ne te cílene kam líndure vɛte, me kane pojtur' ɛđé printt' ɛ mij.

Alɛksandri đa úrđere, ɛ bene Stagírene, ɛ cila iɕtɛ memeđêu i Filosofit.

ΙΠΟΚRΑΤΙ

Ipokrati íɕtɛ ɕeroɳes ne kohet te Elínevɛt te vjétere. Kiɕ aqe émere te mađ Ipokrati, sa qúhɛte i at' i ɕerónese.

Mbrɛt' i Πɛrsise i dergój fjale, ne vij ne Πɛrsî, ɛ ne pij ndaj soje, do t' i ip ɕume te mira.

Ipokrati jùperpéq:

Nuke munt te lɛ nɛvójen' ɛ memeđɛ̂ut t' im, ɛ te ndjɛk te mirene t' imɛ.

KARTË NGA DJALI MBË TË EMËNË

Nde . . . me . . te qɛreorit, 1885.

Mem' ɛ dáɕure!

Mora kártene tëndɛ te ɕkrúare me 8 te majit 1885. Mɛ ɕume gas đɛ mɛ lot ɛ kendova.

Vertét ndarja ngá mem' ɛ nga veλézer' ɛ nga motra đɛ nga ŋɛrezija ɛ nga miqte, ɛđé nga ɕtepija ɛ nga memeđêu qéneka ɕum' ɛ rende ɛ fort ɛ kɛqɛ! Kam maλ te mađ nuke véteme per ŋɛrezí, po đɛ per gur' ɛ per drure.

Taní ɛ mora vɛɕ đémbjɛn' ɛ mémes' ɛ te memeđêut đɛ te veλézrevet! Méndjɛne, zémrene, ɕpírtine, i kam atŷ! Γiđe ç' ɕoh ketû jane te huaj: ŋɛrezija, ɡuha, đêu s' jane te mijte!

Πo ɡiđe keté maλ, ɛ ketó te keqia i munt deɕir' ɛ mesimit, ɛđé defrén dukɛ mesúare.

Kam ɕprɛse tɛ Zot' i vertɛte mɛ urátet'

tènde te mesóɳ ɛ te te gezóɳ, dukɛ punúare pas fjálevɛt te vlɛra ɛ t'urta, qe kam depúare tɛjɛ.

I lutɛm Hɛrendise te me beɳe ɳe dite te mir' ɛ te vlɛre per memeđê ɛ per ɛtepí đɛ per giđe ɳɛrezine.

Te puđ dórene mɛ ɛume maλ ɛ mɛ te fala. Hɛrqafóɳ mótrat' ɛ veλézerit ɛđé giđe ɳɛrezin' ɛ miqte.

YTBIR....

MIQPSIA BE GIIIRTMABPSIA E SKPNDER-BEGUT

Skendɛr-Bɛgu mbrɛt' i Gqiperise kiɛtɛ ɛume miqesí mɛ mbrɛn' ɛ Nɛapólese, qe quhɛj Alfóns.

Kur vdiq Alfonsi, ndeɳ ne front te ti i biri Fɛrdinandua. Ho ɛume mbrɛtre ubene ɳe đɛ dojne tà nxírine Fɛrdinándone nga fron' i tèt.

Kot umundua Hapa, qe quhɛj Hio i dyte, t' i bintte mbrétrite, qe te híqnine dore nga kjo pune, Atá te giđe đɛ mɛ uɛterit' ɛ tyrɛ po ɛ ɛtrengónine Fɛrdinándone. Fɛrdinandua, dukɛ pare qe s' uà dil dot, umɛjtua qe n' aqe

te ɢume fuqí véteme bûpi trim i ɢqiperise muntɛ te pij kundréjt, icili iɢtɛ miku i tèt. Andáj i dergój ɢume te pare, q' i trɛgúane mbrɛtit te ɢqiperise pɛzikne, ne te cílete pendɛj mbrɛt' i tyrɛ, ɛ jùlutne tà ɢpetontɛ. Eãé Hapa i dergój me vɛthɛ lutes Skender-Bɛgut per ɢpetím te Fɛrdinándose.

Skender-Bɛgu, ndónesɛ iɢtɛ ne lufte te paprɛre mɛ mbrɛterin' ɛ Turqɛt, lâ ne kembet te ti Mbrɛterégene, ɛãé ɢqipetare t' urt 'ɛ te díture nde púnera, mbloãi ɛ porositi ãɛ pide pykátesite, te ɢíhnine pýqɛte mɛ te drɛjte ɛ te mos i behɛj ɳɛriu dem, pa hipi nd' aníjera mɛ ɢume bûpa ɢqipetare, ã' unís per n' Italí.

Uɢterí' ɛ Skender-Bɛgut, pas istori-ɢkrónesɛt t' asáj kohɛ, iɢtɛ pɛj nente mije vɛtaɢ, ɢtate kembes ɛ dy mije Kalores. Ho pide bûpa te mesúare ne lufte, ɛ te pamúndure kûpe, ãɛ te krɛjetúare pɛj ɳe bûpi, qe s' kiɢ ɢok nde jɛte.

Aníjate dúaλe ne Apulí, atjé pɛn' ɛãé Fɛrdinándone, i cili i priti mɛ gas te maã, pa ɛrãe pasdáj ne qytét te Barit q' i kiɢ mbájture bésene Fɛrdinándose.

Ne Bar pid' uɢetáret' ɛ pide ɳɛrezija duaλe ɛ i pritne mɛ te maã ndɛr ɢqipetárete.

Uɕterí ɛ armíkevɛt kiɕ rene jaɕte Barit.

Skendɛr-Bɛgu dergój ŋɛres ɛ mesój giđe púnerat' ɛ armíqɛt, pa mblođi te páret' ɛ uɕterise ɛ beri fjálen' ɛ lúftese; pasdáj mblođí uɕterin' ɛ ti đɛ vû fjal' ɛ u đa:

Do te leftojme sot per te ɕpetúare ŋe mik te Ɠqiperise, ɛ dote mburojme te dréjtene. Kujtoni trimerin' ɛ giđeŋeɕmɛ, mɛ te cílene kɛmi múndure kur-do-hɛre, ɛ s' jɛmi múndure kûpe. Dúhɛte te leftojme đɛ keté rađe mɛ ment ɛ mɛ trimerí, qe te mos turperojme Ɠqiperine ne mɛst t' Evrópese. Andáj te deɲoni đɛ fjálen' ɛ te párevɛt t' uɕterise si fjálene t' imɛ·

Has kesáj fjalɛ unisn' ɛ dúaʎe ne ɕɛɕt te lúftese mɛ flámure te hápure.

I par' i giđe mbréterɛt ɛ i uɕterise te armiqɛt iɕtɛ ŋe mbrɛt Frenk, qe guhɛj Kont Hiqinino.

Skendɛr-Bɛgu uɕterin' ɛ ti ɛ hapi mɛ te páret' ɛ saj, đɛ vɛte ndeŋ kundréjt Hiqinínose, i cili kiɕtɛ mizerí Frenq ɛ Italiane mɛ vɛthɛ.

Ho para Skendɛr-Bɛgut ɛ Ɠqipetárevɛt ɛ pane qe z' díline dot, sɛ ahɛrɛ Ɠqipetáret' ɛ mbrɛt' i tyrɛ kíɕin' émere te mađ ne giđe bote.

Mɛ te héđure Ɠqipetárete, uɕter' ɛ Hiqinínose zû te đyhɛj. Hiqinínua ɛ pa qe s' mba-

hɛj dot, ãɛ doλi nga mɛz' i uɕterise me ɳ' an ɛ i ãipi Skendɛr-Bɛgut, dukɛ ãêne sɛ doj tɛ piqɛj mɛ tê.

Eãé Skendɛr-Bɛgu doλì jaɕt' uɕterise tî ɛ vatɛ te piqɛj mɛ Hiqinínone, q' ɛ kerkontɛ. Hiqinínua po ɛ ɕikontɛ i mahníture bûpen' ɛ depúare ne ɲiãe bote.

Çudí ɛ maãɛ iɕtɛ, si ãone istori-ɕkróɳesit' ɛ asáj kohɛ, kur upoqne Skendɛr-Bɛgu mɛ Hiqinínone, sɛ Skendɛr-Bɛgu iɕtɛ bûp' i maã ɛ i ɲate, Hiqininua iɕ i ɕkurtr' ɛ i pepúare, pa Skendɛr-Bɛgu ɛ ngriti nder duar ɛã' ɛ qafój pas zakonit te mbréterɛt, ã' ɛ leɕój mbe ãê prape nga dalɛ, sindekúr ngrɛ ɛ leɕón ɳe ɳerí i maã ɳe foɕɳe te vógele.

Hiqininua jùlút Mbrɛtit ɕqiperise t' ɛ línine ɲer pake dit lúftene, ãɛ Skendɛr-Bɛgu s' jà priɕi fjálene. Hiqininua mɛ ɕóket' uzune nga ãɛlperite, ãɛ dónine tà ftónin' ɛ tà vínin nd' uɕɛ Skendɛr-Bɛne, pa tà vrisnine mɛ te pa bɛse. Ho ató s' ɕkónine kûpe tɛ Skendɛr-Bɛgu. Armíkete, si ɛ múape vɛɕ mire mɛ kê kíɕine te bénine, ungrin' ɛ ikne, po prape ɕtyn' uɕterin' ɛ tyrɛ ne qytét te Noqérese, ɛ dojne' t' i bínine Fɛrdinándose, q' iɕ ne qytét te Ursánese, ɛ ci!a iɕ áfere Noqérese.

Skendɛr-Bɛgu, ꝑosa mesoj ketó, unis nga Bari ɗɛ i ꝑɛɗój armikete ne Noqɛre, Πiqininua mɛ ɢókete, dukɛ ɗene ƛase uɢterise tyrɛ indeŋne kundréjt. Πo Skendɛr-Bɛgu mɛ ɢqiꝑetárete urá mɛ ɢume trimerí, ꝑa s' umbajtne dot, ꝑo uɗýɛne. Katre a ꝑɛse mij' armike rane te vrare, ŋ' a dy mije uzune te ꝑaƛe, te tjérete uꝑerhaꝑne.

Πiqininua uaꝑatis ɛ ra me se fundi ne doret te Fransoá Sforcit, q' iɢ armiku i ti, icili ɗa úrɗer' ɛɗé ɛ vrane. Duke-Jani iku ɛ ufut ne Franse i turꝑerúare, te tjéret' uꝑerndane.

Πaresija, q' iɢ bere mɛ armiket ɛ Fɛrdinándose, ɛrɗ' ɛ jùfale Skendɛr-Bɛgut, ɛ i kerkùane ndjɛse ꝑer fajt te tyrɛ, ɗ' i ɗane bɛse. Skendɛr-Bɛgu atyrɛ ufali fajne, ɗɛ ca, qe kíɢine zene vent ɛ z' dojne te fálɛɢine, i mundi mɛ lufte, ɗ'ɛ ɢtroj véndine mire, ꝑa ɛrɗi ne Nɛaꝑole mɛ ꝑiɗ' uɢterí.

Fɛrdinandua ɗɛ te ꝑáret' ɛ mbrɛterise ɛ ꝑiɗe bota i dúaƛe ꝑerꝑara Skendɛr-Bɛgut ɛ ɢqiꝑetávevɛt ɗɛ i ꝑritne mɛ ɢume ndɛr ɛ mɛ ɢume gas.

Nga ꝑiɗ' Evroꝑa ɛrɗe ŋɛres ꝑer te ꝑare Mbrɛn' ɛ deꝑúare, q' iɢ bûpe mɛ émere te maɗ, ɗɛ sicili ɛ kiɢ ꝑer leydate ne vent te ti, te ɗoɢtɛ: Kam ꝑare mɛ ɢyt te mij Trimne m' émere.

Eðé Παpa, qeiɕ ɕum' i rende n' até kohe, ɛrði ne Nɛapole ɛ pa Skendɛr-Bégun' ɛ upóq mɛ tê.

Si vû ne front te mbrɛterise se Nɛapólese te bîp' ɛ mikut te ti Skendɛr-Bɛgu ukðyɛ prape ne Cqiperí.

FUNT

BKSH

BKSH

BKSH

E KËNDIMIT ÇUNAVET KËNDONJËTOREJA

prej

N. H. F.

BUKURESHT
1886

BKSH